

Ägoreglering

främjar livskraften på landsbygden

Genom ägoreglering förbättrar och moderniserar man placeringen av ågor. Syftet är att utveckla strukturen på jordbrukslägenheterna och markanvändningen i byarna. Att slå samman åkerågor sparar på jordbrukarnas tid samt minskar lantbrukstrafiken och odlingskostnaderna.

Ägoregleringarna innefattar ägoregleringar av åker, ägoregleringar av skog, lokala enskilda vägförrättningar, bildande av samfällda skogar samt projektnyskiftet för genomförande av väg- eller skyddsområdesprojekt. I denna broschyr finns mer detaljerad information om ägoregleringar av åker.

Ägoreglering är till nytta på flera områden

En kraftig strukturomvandling håller på att ske på landsbygden. Omvandlingen är störst inom jordbruket, men den berör även skogsbruket och bebyggelsen.

Antalet jordbrukslägenheter minskar och storleken på de lägenheter som fortsätter bedriva jordbruk ökar, men lönsamheten förbättras nödvändigtvis inte. Man ökar ofta lägenheternas storlek genom att köpa och arrendera åkrar av lägenheter som lagt ner sin produktion, åkrar som ligger långt borta från lägenhetens driftcentrum och är små till arealen. Då går man miste om fördelarna med större lägenheter.

Ägoreglering är ett sätt att modernisera jordbrukslägenheternas struktur och förbättra markanvändningen på landsbygden.

Ägoreglering utförs i samarbete med markägare, Lantmäteriverket och andra experter på markanvändning.

Vid ägoreglering av åker förstoras skiftesstorleken genom att slå samman utspridda åkerskiftet till större enheter och placera dem närmare lägenhetens driftcentrum. Regleringen minskar markägarnas lantbrukstrafik och odlingskostnader och den tid som markägarna lägger ner på odlingen. Samtidigt ökar avkastningen från jordbruket.

Ägoreglering sparar miljön och klimatet, då arbetet effektivteras och lantbrukstrafiken minskar. Samtidigt förbättras trafiksäkerheten.

Nytan av ägoreglering kan ökas genom statens markköp. Staten köper åkermark från ägoregleringsområdet som sedan används vid ägoregleringsförrättningen som bytes- och tillskottsmark.

Principer

Markägarnas önskan och behov utgör utgångspunkten för ägoreglering.

Det går att anpassa ägoregleringars innehåll, metoder och storlek till olika förhållanden och behov. En ägoreglering avgränsas så att den bildar en ändamålsenlig helhet.

I en lokal ägoreglering av åker är målet att avlägsna

problemen i anslutning till skiftesläggningen på ett visst avgränsat förrättningsområde.

I en ägoreglering av åker som utgår från jordbrukslägenheterna avgörs lägenheternas centrala problem med skiftesläggningen. I regleringen fokuserar man på de åkerskiftet som jordbrukslägenheterna är intresserade av att reglera.

Målet är att en lokal ägoreglering av åker kan verkställas inom 3–5 år och en ägoreglering av åker som utgår från jordbrukslägenheterna inom 1–3 år.

Inledande och fortskridande

1. Informationsmöte

Lantmäteriverket ordnar ett informationsmöte på begäran av markägare, där information ges om ägoregleringar. Till mötet kallas markägare och arrendatorer inom åkerområdet och eventuellt expertmyndigheter samt representanter för jord- och skogsbrukets rådgivnings- och producentorganisationer.

2. Ägoregleringsutredning

Lantmäteriverket utför en ägoregleringsutredning på markägarnas initiativ och utredningen är avgiftsfri för markägarna. I utredningen söker vi tillsammans med markägarna metoder för att lösa markanvändningsproblemen inom området i fråga. Utgående från utredningen görs ett förslag om ägoregleringen bör verkställas eller inte. I ägoregleringsutredningen ingår även ett förslag om ägoregleringen bör verkställas som en lokal ägoreglering eller en ägoreglering utgående från jordbrukslägenheterna samt en uppskattning om kostnader och fördelar med projektet.

3. Ägoreglering

Ägoreglering inleds på ansökan av markägarna. Ägoreglering kan verkställas, om den har ett utbrett stöd bland markägarna i området och anses vara ekonomiskt lönsam.

De förberedande åtgärderna inför en ägoreglering är avgiftsfria för markägarna. Dessutom kan man få statlig finansiering för väg- och torrläggingsarbeten som utförs i samband med ägoreglering.

De kostnader för ägoregleringen som tillfaller markägarna fördelas mellan dem i enlighet med den nytta som de fått av ägoregleringen. Du kan läsa mer om pågående ägoregleringar på Lantmäteriverkets webbplats www.lantmateriverket.fi

Mera information www.lantmateriverket.fi

Vi utför lantmäteriförrättningar, upprätthåller fastighetsuppgifter, producerar kartmaterial, ansvarar för lagfarter och inteckningar, utvecklar informationssystem och främjar forskning i och tillämpning av geodata.